

REAL MOSTEIRO DE OIA

MEMORIA DE SOSTIBILIDADE 2023

20 anos traballando
polo futuro do Mosteiro

ÍNDICE

1 20 ANOS DE ESFORZOS, 1 ANO DE ESPERANZA

2 INTRODUCCIÓN

3 ANTECEDENTES

- 3.1. Fitos destacados
- 3.2. Memorias pasadas

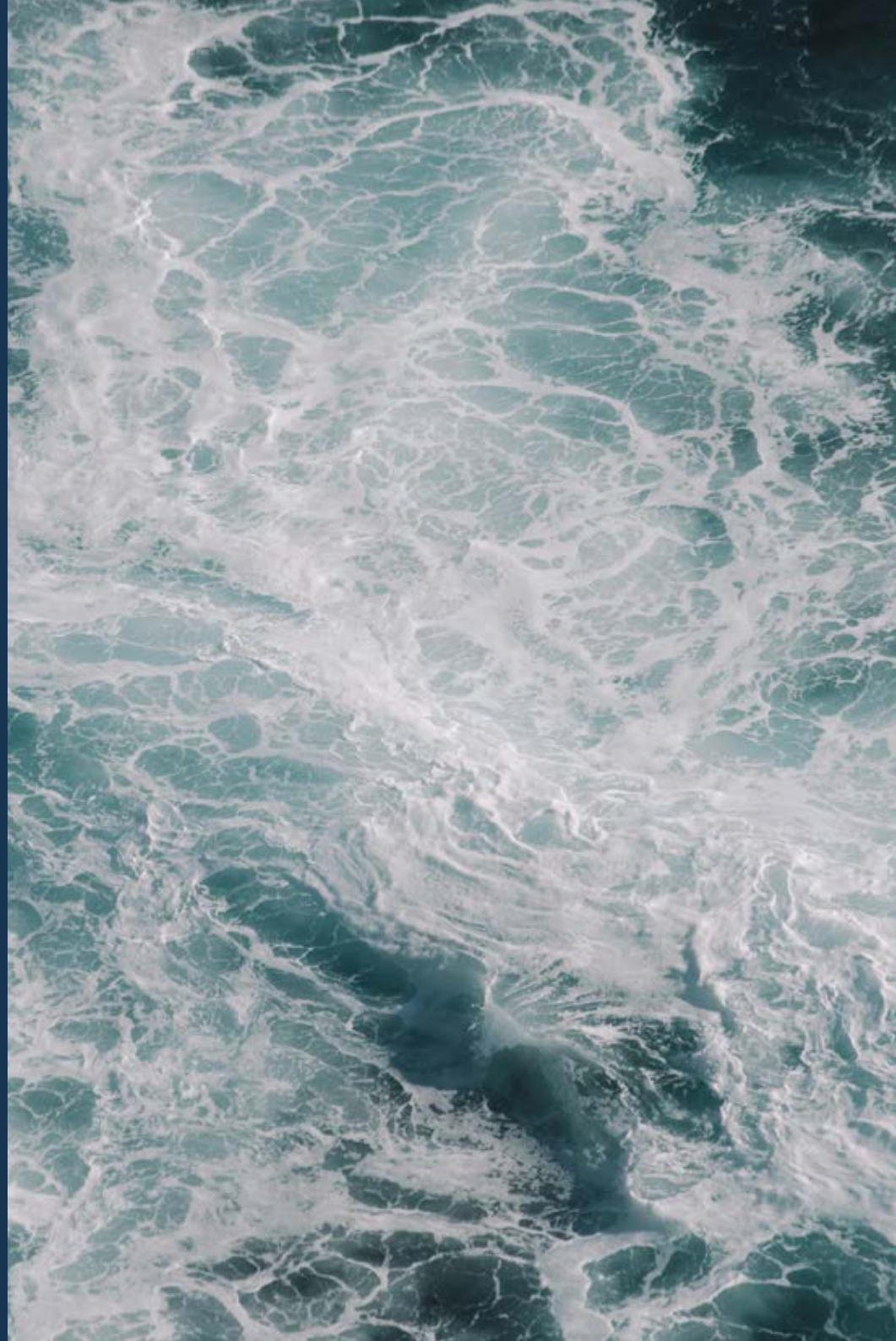
4 COMPROMISOS SOSTIBLES 2019 - 2023

- 4.1. Compromiso Económico
- 4.2. Compromiso Cultural
- 4.3. Compromiso Social
- 4.4. Compromiso Medioambiental

5 O FUTURO DUN PROXECTO ÚNICO

- 5.1. Posta en situación
- 5.2. Restauración e rehabilitación
do Real Mosteiro de Oia

6 AGRADECEMENTOS

20 ANOS DE ESFORZOS, 1 ANO DE ESPERANZA

En novembro de 2004 adquiriamos o Mosteiro de Oia. Foi o sétimo cambio de mans dun mosteiro único no mundo. Un mosteiro que recibiamos en ruína, con boa parte das cubertas colapsadas, parte dos terreos orixinais vendidos, un ben cultural en gran medida descoñecido, sempre privado e que nunca tivo un acceso público.

Neste ano 2024 cumprimos 20 anos. Dúas décadas nas que tentamos lograr o marco urbanístico adecuado que permitise desenvolver con seguridade legal, un proxecto hostaleiro que asegurase o seu futuro por se mesmo.

Un tempo no que mobilizamos máis de 6 millóns de euros para adquirir non só o Mosteiro, senón parcelas orixinais. Para actuar sobre as cubertas e os muros, consolidando a construción, ata que nos permitan facer a cuarta maior intervención nos seus máis de 875 anos de historia. Para coñecer mellor que nunca e mellor que ninguén, un patrimonio excepcional grazas a dous estudos histórico-artísticos, dúas campañas arqueolóxicas, dous levantamentos topográficos do Mosteiro, do ámbito de actuación, e mesmo de pezas excluídas e no abandono como a camboa que protexe o porto e o Mosteiro do mar de inverno. Uns levantamentos realizados con tecnoloxías punteiras que supuxeron a dixitalización integral e ao detalle de todos os lenzos, marcas de canteiros ou monteas do cenobio. Un esforzo que supuxo salvagardar e difundir, os escritos dos presos na Guerra Civil. É dicir, logrouse non esquecer o que non pode ser esquecido. En definitiva, realizouse un esforzo económico que, sen ningún apoio público, permitiu que hoxe máis de 35.000 persoas gozasen dunha historia, que é unha historia de Galicia. No mes de xaneiro deste ano 2024, solicitábanse ás Administracións competentes da Xunta de Galicia e do Goberno

de España as autorizacións sectoriais, para a continuación solicitar a licenza de obra ao Concello de Oia. Facíase tras anos de conversacións, proxectos, informes, reunións, cambios de criterio e adecuacións a novas leis. Facíase tras un esforzo titánico, de paciencia, recursos e tras vivir crises mundiais, crises inmobiliarias, cambios de goberno, coronavirus, guerras, sufrindo cambios nos tipos de interese, os prezos da enerxía, de materiais ou a inflación.

Hoxe, estamos á espera de poder iniciar o maior investimento privado da historia no Concello de Oia, e unha das maiores no patrimonio de Galicia dos últimos tempos. Un investimento que poñerá en valor un patrimonio único de todos, xerando un efecto arrastre en positivo para o municipio, mellorando infraestruturas, servizos, e xerando postos de traballo de calidade.

Tras 20 anos, esperemos que este ano da esperanza sexa o ano da xustiza. E que por fin podamos empezar, o que ten que acabar sendo un referente e un orgullo para todos os galegos. Polo menos nós, poñemos todo o noso esforzo niso.

Xoán Martínez Reboredo

2 INTRODUCCIÓN

Cando falamos do noso compromiso coa sostibilidade hai detrás un gran labor de estudo e coñecemento dun concepto que pode resultar ás veces moi xeneralista ou mesmo impreciso, pero, que nós centramos e aplicamos no día a día da xestión do Mosteiro e en todas as súas vertentes. Hoxe constitúe un reto esencial en todos os ámbitos, pero sobre todo no ámbito da xestión patrimonial e cultural.

A Axenda 2030 para o Desenvolvemento Sostible, é un documento aprobado en setembro do ano 2015 pola ONU e que asumen os 193 estados membros, pon de relevo a importancia cada vez maior deste concepto. En concreto, o documento alude, na meta 11.4 dos Obxectivos de

Desenvolvemento Sostible (ODS), a “redobrar os esforzos para protexer e salvagardar o patrimonio cultural e natural do mundo”. Sendo a protección do Mosteiro unha das nosas máximas prioridades, pero non a única, a prolongación do seu uso e vida útil permitirá evitar que nun futuro volva darse unha situación crítica de ruína.

É importante ser conscientes de problemáticas que poden afectar a unha xestión sostible do patrimonio como o cambio climático, a falta de investimento e recursos, a sobreexplotación, o despoboamento ou a desigualdade. Para iso vimos desenvolvendo desde hai anos estudos para aplicar a sostibilidade, non só no ámbito ambiental senón tamén cultural, social e sobre todo, económico.

A Carta Internacional de ICOMOS sobre o Turismo Cultural Patrimonial de 2022 é o documento normativo máis recente ao que podemos recorrer para tentar regular a complexa interacción entre turismo, protección patrimonial, benestar social, gobernanza, desenvolvemento sostible e cambio climático. Dentro do mesmo a meta 8.9 propón “promover un turismo sostible que cre postos de traballo e promova a cultura e os produtos locais”. Por tanto, compartimos plenamente a formulación que difunde o ICOMOS sobre a cultura e o patrimonio cultural como ferramentas para o desenvolvemento humano sostible.

O 2024 non só será o ano no que se cumpren 20 anos da actual propiedade, se non que queremos que sexa o ano do Mosteiro, o ano da súa recuperación definitiva. **Unha recuperación que iniciamos moito antes: a da súa historia.**

Evitar a banalización do monumento e **avogar por un turismo responsable, rexenerador e colaborador na conservación do patrimonio** son cuestións fundamentais para nós. Por iso, sempre tivemos moi en conta a capacidade de acollida do monumento na actividade cultural que vimos desenvolvendo desde 2006, e de maneira incesante desde 2019.

3 ANTECEDENTES

3.1. Fitos destacados

Percorremos un longo camiño de grandes aprendizaxes e desafíos, cunha mirada que sempre estivo posta no territorio e as súas necesidades.

En paralelo á tramitación administrativa, orientada a solicitar os permisos e autorizacións para o noso proxecto de recuperación, levamos a cabo múltiples iniciativas destinadas a poñer en valor o monumento. Aquí unha mostra* dalgúns dos **fitos logrados nos últimos 20 anos**.

2004
Adquisición do
Real Mosteiro de Oia

2005
Primeira gran intervención:
Medidas urxentes de
protección, consolidación e
apontoamento de fachadas e
cubertas

2010
Membros da Carta
Europea de Abadías e
Sitios Cistercenses

2006

Gran **apertura ao público** tras
décadas pechado: celebración
do **75º Aniversario** da
Declaración **BIC** do Mosteiro

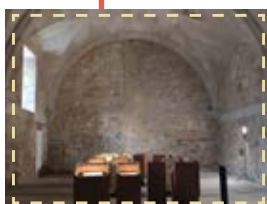
2020
Publicación do libro
“Un monasterio vinculado al mar”

2019
Restauración dos **grafitos dos presos** republicanos. Nace a **editorial “Serra da Groba”**. Comeza unha **dinamización cultural** activa. Celebramos a I Edición do “**Recoñecemento Real Mosteiro de Oia. Memoria e Chave de Galicia**”

2015

Membros fundadores de **ACIGAL**
(Asociación de Mosteiros do
Císter de Galicia)

2021
Premio Gran de Area de
Achea á **Arquitectura** pola
exposición de “Os presos do
Mosteiro”

2022
Publicación do libro
“**En 1939 nos vimos en Oia**”.
Comezo das visitas escolares

2023
Estrea en Vigo
do documental
“**Un Mosteiro, un fogar**”

3.2. Memorias pasadas

Levamos xa 5 anos comunicando as accións que imos acometendo desde un prisma sostible. Podes chegar a cada unha delas pulsando nas correspondentes portadas:

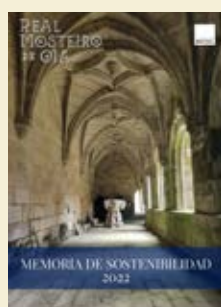
Memoria de Sostibilidade **2019**

Memoria de Sostibilidade **2020**

Memoria de Sostibilidade **2021**

Memoria de Sostibilidade **2022**

GRUPOS DE INTERESE

A través das nosas memorias de sostibilidade abordamos os diferentes obxectivos que nos propoñemos para desenvolver e manter relacións de respecto e transparencia con diferentes grupos de interese como:

Comunidade local

Ao longo destes anos promovemos a proximidade, colaboración e escoita activa dos veciños de Oia para facerlles sentir que forman parte do presente e futuro do Mosteiro.

Administración

Un proxecto como este require dunha colaboración público-privada efectiva e eficiente, por iso establecemos un diálogo continuo con todas e cada unha das entidades públicas implicadas para lograr o obxectivo común: a rehabilitación do Mosteiro.

Colaboradores

Fomos construíndo relacións de confianza con colaboradores próximos que nos axudaron a instaurar unha economía circular e a potenciar os produtos km 0.

Asociacións

Non fomos alleos aos diferentes colectivos e asociacións culturais da contorna cos que avanzamos, en moitas ocasións, para a posta en marcha de iniciativas de interese para a comunidade.

Medios de comunicación

Como non podía ser doutro xeito, pola natureza dun proxecto como este que implica un BIC, foi importante para nós construír lazos de confianza cos diferentes medios para ofrecer sempre información actualizada, transparente e veraz.

4 COMPROMISOS SOSTIBLES 2019 – 2023

4.1. Compromiso Económico

A posta en valor dunha ruína sempre constitúe un desafío. Desde un principio, os nosos esforzos enfocáronse á consecución da restauración e rehabilitación do Mosteiro e, ao mesmo tempo, en canto á dinamización cultural a alcanzar un equilibrio económico que permita seguir levándoa adiante sen consumir recursos fundamentais para o proxecto principal.

Este esforzo supón, nun primeiro lugar, unha adecuación, mantemento e control constante do edificio que nos permita asegurar a súa integridade e a das persoas que nos visitan. Consequimos, un ano máis, un balance

económico positivo resultante da dinamización cultural sendo unha actividade que se sostén sen axuda pública.

Foron cinco anos nos que probamos a posta en marcha dunha actividade cultural que resultou ademais, tractorsa para negocios da contorna, sobre todo para os relacionados coa restauración e a hotelaría.

Buscamos tamén fomentar a economía circular e traballar con provedores locais, tanto para as tarefas de mantemento do recinto como no referido á colaboración con hoteis e restaurantes da contorna do Mosteiro.

Unha sostibilidade económica tamén aplicada a un proxecto de recuperación que asegurará non só a pervivencia do monumento como primeiro obxectivo, senón a estimulación da súa contorna, beneficiando á poboación e sempre coa mirada posta nos demais prismas relacionados coa sostibilidade.

4.2. Compromiso Cultural

Cinco anos de actividade cultural e turística no Mosteiro na que respectamos a capacidade de acollida e carga do edificio, con visitas e eventos dimensionados para a situación actual do mesmo.

As nosas visitas teñen un aforo limitado a 40 persoas, excepto no momento da pandemia do Covid que se reduciu a 20, e durante algo máis dunha hora percorren estancias exteriores e interiores do Mosteiro, acompañados dos nosos guías oficiais especializados. Os eventos á súa vez, están pensados para un número aproximado de entre 80 e 100 asistentes como máximo.

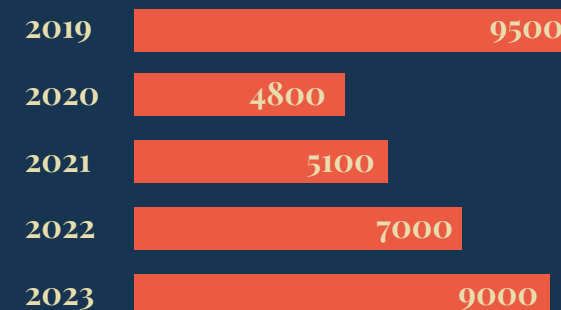
Tras o impacto da pandemia do Covid-19, neste último ano seguimos remontando en canto a número de visitantes achegándonos ás cifras da estrea en 2019.

Porcentaxes segundo tipo de visitantes nos últimos 5 anos*

Evolución total visitantes en 5 anos

5 anos de actividade cultural **2019-2023**

EVENTOS PROPIOS

Ao longo destes cinco anos desenvolvemos multitude de eventos, dándolles continuidade e sentido como A Treboada, os Solpores e as Conversas, concertos e charlas orientados a poñer de relevo un lugar e unha historia únicos.

Tamén tentamos descubrir a historia do Mosteiro dunha maneira diferente, a través dos xogos en vivo de Realidade Alternativa. Obradoiros, proxeccións de cinema mudo musicalizado en directo, prácticas de esgrima antiga, etc, atraeron a diferentes públicos a Oia.

Conversas
Solpores
A Treboada
Proxección documental no
MARCO Vigo
Debuxando o Mosteiro

Planificamos actividades nas que contamos con personalidades de diferentes campos: a historia, a arquitectura, a literatura, a escultura...con todos eles puxemos ao Mosteiro no centro, dándolle a preferencia que merece e vale.

No 2023 tampouco podía faltar o cartel de concertos habitual para acompañar as maravillosas postas de sol estivais que desfrutamos desde a Praza de Armas do Mosteiro.

A Treboada abril, 2023

Unha vez máis, da man de Realidade Alternativa, celebramos A Treboada.

Nesta ocasión novos e maiores déronse cita no Mosteiro para escenificar a batalla máis famosa dos monxes contra os temidos piratas berberiscos que tanta repercusión tivo na historia do Mosteiro.

Debuxando o Mosteiro maio, 2023

O 2023 tamén foi un ano de experimentar novas accións, como a I Xornada de Debuxo “Debuxando o Mosteiro” na que abrimos as portas a 45 debuxantes de toda Galicia para que pasasen o día no recinto. Tras unha visita guiada na que se lles mostrou o lugar, repartíronse por toda a propiedade para cara ao

final do día poñer en común as obras resultantes, das cales se seleccionaron dez que pasaron a estar expostas no Mosteiro o resto da tempada de visitas.

Para levar adiante esta actividade, totalmente de balde para os participantes, recibimos a axuda da Deputación de Pontevedra.

Conversa xuño, 2023

Un ano máis celebramos unha nova edición de “Conversas no Mosteiro” co obxectivo de reforzar os vínculos entre o Mosteiro e a comunidade e achegar un valor compartido por todos. Nesta ocasión centrámonos na “Oia do futuro” xunto a membros activos da comunidade local.

Solpores

xullo e agosto, 2023

Eventos musicais especialmente coidados e aforos limitados. O público asistente que repite ano tras ano, ten a oportunidade de disfrutar da música en directo e á vez dunha copa de Quinta de Couselo mentres o sol se pon no horizonte de Oia.

Documental Un Mosteiro, un fogar

outubro, 2023

Co obxectivo de compartir cos veciños de Vigo o documental “Un Mosteiro, un fogar” que xa fora proxectado no Mosteiro, nesta ocasión e grazas á colaboración

do MARCO Vigo, fixéronse 3 proxeccións sen custo para o espectador, así como un coloquio coa directora do documental, Cristina de la Torre.

Recoñecemento Real Mosteiro de Oia

O “Recoñecemento Real Mosteiro de Oia” nace coa vontade de agradecer a certas persoas a súa importante contribución ao Mosteiro, á cultura e a Galicia.

Desde os inicios fomos identificando e tomando contacto con diferentes persoas e estudosos que nos axudaron a trazar e recompoñer a historia pasada e recente do Mosteiro.

Este labor de investigación de fontes deu lugar a contactos con investigadores e personalidades que no pasado lanzaron luz sobre a historia deste lugar único.

Seguir facilitando o seu estudo, colaborando en teses, provendo de información sobre o monumento de maneira desinteresada foi tamén una das nosas maneiras de activar un lugar que levaba décadas abandonado.

2023 Carmen Manso Porto

A nosa última homenaxeada, ata a data, é Carmen Manso Porto, membro da Real Academia da Historia e autora dun dos máis importantes estudos históricos-artísticos realizados sobre o Mosteiro realizado en 1999, que serviu de base para investigacións posteriores que hoxe permiten un gran coñecemento do complexo monástico.

Nun conmovedor acto celebrado no xardín do claustro do Real Mosteiro de Oia, rendeuse homenaxe ao labor, dedicación e contribución significativa de Carmen.

Recoñecementos **2019-2022**

Este V Recoñecemento dá continuidade a unha serie de homenaxes a figuras destacadas que a precederon. Facemos un repaso dos anteriores homenaxeados:

Joan Salvador, un dos últimos sobreviventes dos presos do Mosteiro, foi o homenaxeado nun acto no que participou de maneira virtual e puido degrañar recordos daquela época. Un emotivo evento, no que ademais se inaugurou a exposición permanente “Os presos do Mosteiro”.

Importante investigador local, Javier Goberna recibiu o II Recoñecemento en agradecemento á súa dedicación e ao seu compromiso coa historia do Mosteiro que recuperou de maneira meticulosa nos últimos anos.

Un recoñecemento ao inestimable labor de Grato Amor e Carlos del Río (a título póstumo,) polo seu empeño en poñer en valor e lograr recoñecer oficialmente a través da Asociación Amigos dos Pazos, o que hoxe coñecemos como o Camiño Portugués da Costa a Santiago de Compostela. Un roteiro que hoxe existe grazas ao seu incansable traballo de investigación iniciado fai máis de catro décadas.

O IV Recoñecemento Mosteiro de Oia foi para, o importante escultor, Maxín Picallo, que durante os anos 70 foi contratado polos propietarios para acometer diferentes traballos artísticos e de restauración. Unha celebración ao traballo, dedicación e contribución do escultor ao cenobio cisterciense e ao mundo da arte.

COLABORACIÓNS

Ademais acollemos periodicamente propostas doutros, como A Emoción dos Viños ou o festival Sin Sal.

Colaboramos con institucións públicas como a Deputación de Pontevedra ou o Concello de Oia sempre que o necesitaron e mesmo elaborado iniciativas a nivel comarcal, como a “Caminata de Monumento a Monumento”, que organizamos en 2021 con motivo do 90º aniversario das declaracións BIC do Mosteiro e do Castro Santa Trega e que involucrou ao Concello de Oia, A Guarda e O Rosal.

Escenario Océano
Sin Sal

A Emoción dos Viños
Asociación para A Emoción dos Viños

Tempestae
Realidade Alternativa

Un camino ben temperado
A Clásica

El tragaluz democrático
Gobierno de España

Tragaluz Democrático

Gobierno de España · marzo - xullo, 2023

Cedemos un dos grafitos recuperados que integran a nosa exposición permanente “Os presos do Mosteiro” á exposición “El tragaluz democrático”, organizada polo Gobierno de España e

aloxada na sala a Arquería en Novos Ministerios (Madrid). A exposición estivo aberta ao público desde o 24 de marzo ata o 23 de xullo.

Tempestae

Realidade Alternativa · maio a setembro, 2023

O xogo en vivo que tanto éxito cultivou en anteriores edicións, esta tempada volveu baixo o nome de “Tempestae”. Unha experiencia inmersiva e unha forma diferente de mimetizarse coa historia do Mosteiro, este ano, en 7 edicións.

A Emoción dos Viños

Asociación para A Emoción dos Viños · xuño, 2023

A Emocioón dos Viños volveu a escoller o Mosteiro como espazo para a celebración da súa décimo terceira edición: viticultores, profesionais do viño e devotos da enoloxía volveron encher o claustro e

os seus xardíns das mellores catas de viños. Unha xornada de dous días dedicada a viños que contan historias.

Memoria de Sostibilidade

Memoria de Sostibilidade

Escenario Océano

Sin Sal · agosto, 2023

O Mosteiro de Oia foi escenario para o concerto do grupo de cámara As Donas. Un evento organizado por Sinsal dentro da súa programación anual de concertos.

Os asistentes ademais puideron vivir unha experiencia inmersiva 360º no mundo submarino da ría de Vigo, a través de realidade virtual, e realizar unha visita guiada ao Mosteiro.

Un camiño ben temperado

A Clásica · septiembre, 2023

O Mosterio foi escenario da segunda edición do ciclo de música antiga organizado pola Orquestra Clásica de Vigo. Unha experiencia na que se combinou música e danza a través de residencias artísticas nas que participaron profesionais de

Galicia e Portugal. O evento desenvolveuse por primeira vez no Mosteiro e a igrexa do mesmo de maneira simultánea, e contou no seu programa con concertos, visitas guiadas e talleres de danza antiga, entre outras actividades.

28
REAL MOSTEIRO DE OIA

29
REAL MOSTEIRO DE OIA

4.3. Compromiso Social

No aspecto social seguimos cultivando a relación histórica entre o Mosteiro e a súa contorna inmediata, a súa vinculación permanente coa poboación local, aínda sendo un lugar privativo desde a súa fundación. Sabemos que o patrimonio é sensible ás circunstancias sociais.

Queremos que a actividade do Mosteiro poida repercutir positivamente no propio

pobo e por iso ata o momento colaboramos sempre que puidemos en iniciativas locais, fomentando que sexa un espazo de debate e celebración para os habitantes de Oia, que contribúa a fortalecer a cohesión social e achegar nun futuro estabilidade e oportunidades de desenvolvemento á veciñanza. Cambiando o paradigma anterior que caracterizou a un Mosteiro pechado. A identidade de Oia está unida ao Mosteiro.

Un dos grandes retos do patrimonio na actualidade, sobre todo o situado en zonas rurais, é a capacidade de fixar poboación e ser un elemento de cohesión.

Debemos ter en conta que España é un dos países con densidades máis baixas de poboación da UE, isto acaba implicando en moitos casos a desaparición de núcleos de poboación máis pequenos.

Actualmente el **42,2 %** de los municipios españoles están en riesgo de despoblación.

18º ANIVERSARIO DE ARELA DE FE

Participamos na celebración do 18º Aniversario de Arela de Fe, xoieira e artesá local. Onde presentou, na nosa Praza de Armas, unha nova colección de xoias inspiradas no Mosteiro e a súa contorna.

Colaboramos co centro de ioga AWEN, rexentado por unha veciña de Oia, cedendo o mosteiro para o evento “Ioga no Mosteiro”.

IOGA NO MOSTEIRO

PRESENTACIÓN LIBROS

Presentación do libro “Quen escribirá a miña historia?” de Iria Morgade inspirado no Mosteiro e a súa historia durante a época da Guerra Civil española.

REPRESENTACIÓN TEATRAL

Como cada ano colaboramos tamén co grupo veciñal de teatro na celebración da representación teatral 6x6 Punto de Encontro “Oia, onde se pon o sol e nacen as sereas”, na súa quinta edición.

4.3. Compromiso Medio Ambiental

Seguimos comprometidos co Pacto Cultura Sustentable, implementando políticas sostibles nos nosos eventos como o uso de copas de vidro ou a eliminación de folletos informativos de papel para substituílos por reutilizables.

Polo carácter da nosa actividade no Mosteiro podemos afirmar que practicamente non xeramos ningún residuo, e os poucos que poden xerar as visitas e os eventos son clasificados segundo material. Nestes momentos as cantidades son ínfimas.

Con todo, este non só é un compromiso actual, se non de futuro. Proxectando unha recuperación do edificio adaptada aos tempos que vivimos, conscientes da importancia cada vez maior que o cambio climático ten sobre as nosas vidas.

Por iso o proxecto ten como obxectivo incorporar criterios de transición ecolóxica, empregando, por exemplo, materiais de baixo impacto ambiental e aumentando a vida útil do edificio sendo, ademais, unha proposta respectuosa coa contorna e adaptada ás súas condicións.

Inspección do río Lavandeira

Seguimos comprobando e analizando a saúde do río Lavandeira. En outubro deste ano, volveron realizar medicións para calcular o caudal do río, recolléronse mostras de auga para analizar a súa pH, os nitratos, o osixeno disolto ou a súa transparencia, por exemplo.

Tamén, identificáronse bioindicadores para ver en que estado estaba o río.

Por último, percorreuse o río en busca de residuos e restos de materiais prexudiciais.

Concluíuse que o río disfruta de boa saúde.

5 O FUTURO DUN PROXECTO ÚNICO

5.1. Posta en situación

Se existise unha máquina do tempo e levásemos aos nosos arquitectos ao século XII, cando o mosteiro medieval xa era unha realidade que aos poucos ía materializándose, seguramente se atoparían con homes coa súa mesma visión e obxectivo: o de **realizar unha construción sostible, eficiente e duradeira**. Xa só cos grandes avances que implantaron os cistercienses en arquitectura hidráulica, terían para horas de conversación. E é que o Císter xa buscaba a sostibilidade no século XII.

Do mesmo xeito que ocorre con monumentos tan icónicos no noso país como a Catedral de Santiago, trátase dun edificio que foi evolucionando e adaptándose aos estilos e ás innovacións

construtivas que foron chegando ao longo dos séculos, ampliando así o edificio para dar cabida a máis persoas de acordo con o crecemento económico que a abadía foi experimentando, ou construíndo novas fachadas por cuestións meramente artísticas.

Único mosteiro da Orde do Císter a beiras do Océano, artillado por imperativo real, e etapa do Camiño Portugués da Costa: esta é a súa carta de presentación inicial.

Foi fundado no S.XII e tras esa pegada románica, tivo outros dous grandes desenvolvementos construtivos; no S.XV- XVI cun estilo renacentista, e no S.XVIII cun estilo barroco.

Se queremos profundar nas **tres importantes etapas** ou campañas construtivas no actual conxunto monacal (románica, renacentista e barroca) temos as seguintes características:

1

ETAPA

Séculos XII e XIII. Corresponde ao primitivo mosteiro medieval, do que só quedan: a antiga igrexa abacial, a antiga sancristía e restos doutras estruturas localizadas no Patio das Oficinas.

2

ETAPA

Finais do **século XV e século XVI**. Coa incorporación do cenobio á Congregación de Castela acométense importantes obras. Consérvanse o coro alto da igrexa, parte da sancristía, a sala capitular, o antigo refectorio e o claustro reglar ou das procesións.

3

ETAPA

Século XVIII. Súmase a actual fachada barroca do templo, e o novo campanario, ademais da ampliación do Patio das Laranxeiras, ao leste do edificio principal.

**CURIOSAMENTE OS
REXURDIMENTOS DO MOSTEIRO
SUCEDERON APROXIMADAMENTE
CADA TRES SÉCULOS, É DICIR, SÓ
CADA TRES SÉCULOS A SOCIEDADE
PRESENCIOU ALGO TAN ESPECIAL
COMO O NACIMENTO DUNHA
NOVA ETAPA. ILUSIONÁMONOS AO
PENSAR QUE AGORA SE CUMPREN
ESES TRES SÉCULOS, E QUE TODOS
NÓS PODEREMOS SER TESTEMUÑAS
DESTE MOMENTO HISTÓRICO**

HISTÓRICO DE INTERVENCIÓNS

En 2004 o Mosteiro era moi diferente a como o coñecemos hoxe en día: é un feito que non queremos que caia no esquecemento. Naquel entón era un edificio nun estado moi precario, con algunhas cubertas colapsadas e muros derruidos que obrigou a realizar as primeiras grandes obras para reverter e conter unha deterioración de décadas.

Grazas ás intervencións realizadas, sen ningún tipo de axuda pública, ao longo destes 19 anos o Mosteiro puido acondicionarse para visitas e a celebración de eventos, para unha actividade contida, pero que trouxo nova vida ao monumento e ao concello.

Tendo en conta que o mantemento da ruína require de intervencións anuais, as máis relevantes por tamaño e custo foron:

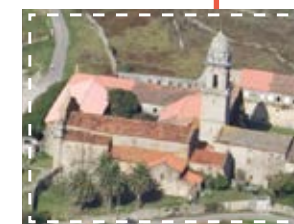

2005

Primeiras Medidas Urxentes de protección, consolidación e apontoamento de fachadas.

2009/2010

Segunda intervención nas cubertas e reposición do muro perimetral

2018

Retirada da cuberta colapsada da nave norte e intervención parcial en cuberta e muros

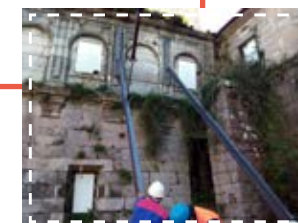
2017

Intervención no muro de contención que dá ao mar

2016

Reparación do muro e cuberta nave sur

2020

Cambio de portalóns e portas e restauración dunha sala como Centro de Atención ao Visitante

2022

Recuperación do xardín do claustro renacentista

ESTUDOS E INVESTIGACIÓNS

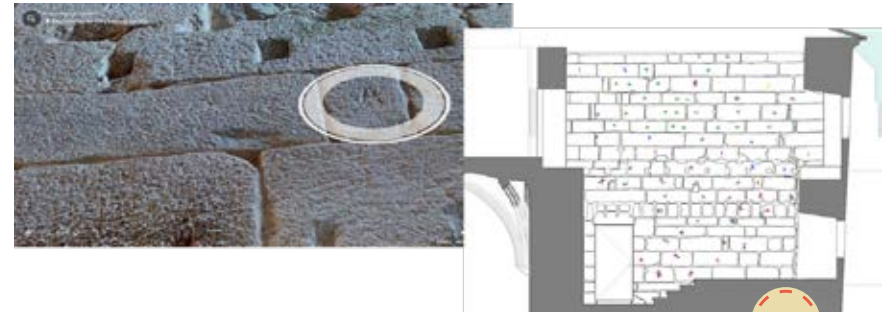
Tampouco desaproveitamos o tempo mentres a inevitable burocracia retardaba o proxecto. Durante todos estes anos realizamos:

DÚAS CAMPAÑAS ARQUEOLÓXICAS

**A RECUPERACIÓN
DOS GRAFITOS
DOS PRESOS
REPUBLICANOS PARA
A SÚA EXPOSICIÓN
NO MOSTEIRO**

**A CLASIFICACIÓN E O ESTUDO
DAS MARCAS DOS CANTEIROS
E AS MONTEAS**

**DOS LEVANTAMENTOS
TOPOGRÁFICOS DO
ÁMBITO DE ACTUACIÓN
E TAMÉN O DO PROPIO
EDIFICIO, A TRAVÉS DE
TECNOLOXÍAS PUNTEIRAS
COMO A FOTOGRAMETRÍA
E O LÁSER -SCAN**

Toda esta acción non recibiu nunca axuda pública pero serviunos para erixirnos como os máximos especialistas no Mosteiro grazas a toda a documentación e novos datos de increíble valor xerados.

5.2. Restauración e rehabilitación do Real Mosteiro de Oia

O proxecto evolucionou nestes case 20 anos de traballo, para ir adaptándose ás diferentes normativas que tamén foron evolucionando, e obrigándonos a revisar unha e outra vez a formulación. Desenvolvemos un traballo incansable de presentación de propostas, de xustificar, axustar e asumir modificacións, de ser transparentes e contar cada un dos pasos que demos. Actualmente conseguimos avanzar con todas as institucións implicadas ata conseguir unha nova proposta consensuada.

Por primeira vez, ademais, optamos a unha liña de axudas da Xunta de Galicia baseada nos Fondos europeos Next Generation que, de conseguirse, supoñerán un impulso decisivo para a recuperación definitiva do Mosteiro.

O ANO DO MOSTEIRO 2024

En 2024 esperamos vivir un momento histórico: adecuar o Mosteiro á realidade que vivimos no século XXI, aproveitar a última tecnoloxía e os grandes avances en innovación para ser dignos herdeiros do traballo iniciado polos mestres construtores da Orde do Císter, soados por aplicar, precisamente, a innovación na construción das súas abadías.

Un uso histórico recuperado como aloxamento de persoas, nun diálogo continuo co mar que constitúe o fondo permanente e vivo dun patrimonio único.

PROXECTO

Hotel e restaurante

30 millóns de euros
de investimento

+30 postos de traballo

76 habitacións

1 museo

40.000 m²
espazos exteriores

Recuperación
da horta monacal

**Un proxecto
pioneiro
no turismo
sostible**

Memoria de Sostibilidade

Memoria de Sostibilidade

Un investimento para
recuperar o noso
patrimonio e **fomentar**
a nosa **cultura**

50
REAL MOSTEIRO DE OIA

Un proxecto
respetuoso **coa**
historia, a paisaxe e
o pobo de Oia

51
REAL MOSTEIRO DE OIA

TRAS **20 ANOS** DE TRABALLO,
DEDICACIÓN, INVESTIGACIÓN
E PAIXÓN POLO MOSTEIRO.
ESPERAMOS QUE, AGORA SI,
COMECE A RESTAURACIÓN
DO MONUMENTO

ACTIVIDADE CULTURAL 2024

O inicio tan esperado das obras de rehabilitación e restauración do Mosteiro, impedirá que podamos seguir desenvolvendo a intensa actividade cultural que vimos acometendo desde o 2019. Con todo, non queremos deixar de compartir esta ilusionante viaxe no que unha ruína en décadas volve recuperar o seu máximo esplendor. E queremos que mesmo nesta etapa de obras que esperamos iniciar, a cultura, o coñecemento e o acceso público sigan tendo o seu espazo central.

Diario dunha

restauración. Iniciaremos unha actividade na que acompañaremos aos técnicos durante o desenvolvemento dos traballos e nos que, mesmo, haberá días nos que poderá acompañarnos público nestas visitas.

Pero antes diso, o 2024 tamén será un ano especial por outro motivo: celebraremos de novo **"A Treboada"** xa que se cumpren, nesta edición, 400 anos da famosa batalla na que os monxes de Oia derrotaron aos piratas berberiscos e salvaron a tres navíos cristiáns. Esa vitoria que chegou ao rei Felipe IV e que lles valeu os títulos de Real e Imperial. Unha celebración que este ano será moi especial.

Non nos detemos aí, hai máis sorpresas para este ano que se irán desvelando... consulta ás nosas RRSS para estar ao día de todas as novidades que van ocorrer neste 2024.

@realmosteirodeoia

6 AGRADECIMENTOS

Como non pode ser doutra maneira, cada ano ampliamos a familia do Mosteiro. Queremos agradecer a todos aqueles patrocinadores, colaboradores, provedores e, en xeral, a todas aquelas persoas que participaron dalgunha maneira na nosa actividade cultural do 2023 facendo que todos os eventos e actividades celebradas cumprisen con fartura coas nosas expectativas e as do público que se achegou a Oia.

Entre eles non podemos deixar de mencionar a:

Deputación de Pontevedra

I Xornada de dibuxo “Debuxando o Mosteiro”

Adolfo FH, Carolina Rubirosa, Carla Lourdes, Blue Monk

Artistas Solpor no Mosteiro

Bodega Quinta Couselo

Solpor no Mosteiro

Fe González, Noelia Goce, Patricia Muñóz, Manuel Ángel Pombal “Peque”

Ponentes, Conversas no Mosteiro

Marina e Antonio

A Emoción dos Viños

Manuel Martínez de la Orquesta Clásica de Vigo

Un camiño ben temperado

Julio e Luis de Sin sal

Escenario Océano

Manu Sánchez e Fran Zabaleta de Realidad Alternativa

Tempestae e A Treboada

Carmen Manso Porto

V Recoñecemento Mosteiro de Oia

Samuel Diz

V Recoñecemento Mosteiro de Oia

Grupo de teatro local de Oia e Alfredo de A Artística

6x6 Punto de Encontro

Iria Morgade

Autora do libro “Quen escribirá a miña historia?”

Iria Alonso del Centro Awen

loga no Mosteiro

E, por suposto nada disto sería igual sen o noso equipo no Mosteiro:

Consuelo, Vicente, César, Patri e Sara.

Crédito imaxes

Charo Rori, Olalla Lojo, Fe González,

Centro Awen, Luis Dorado

facebook : @realidadealternativa,

@aemocióndosviños, @festivalsinsal,

@orquestaclasicadevigo

REAL MOSTEIRO DE OIA

MEMORIA DE
SOSTIBILIDADE **2023**